

**СРЕДНО УЧИЛИЩЕ
„ЕПИСКОП КОНСТАНТИН ПРЕСЛАВСКИ“ – БУРГАС**

8010 Бургас, ж.к. „П. Р. Славейков“ до бл.44
Директор: 056 860905; Канцелария: 056 860906
E-mail: info-200229@edu.mon.bg; Web: www.preslavski.org

ЕТИЧЕН КОДЕКС

на училищната общност при

Средно училище „Епископ Константин Преславски“

Бургас

Б У Р Г А С

2 0 2 6

Въведение

Етичният кодекс формулира и утвърждава основните норми и принципи на поведение, от които следва да се ръководят участниците в училищната общност - учители, ученици, родители и служители.

Правилата, описани в настоящия Етичен кодекс, са неизменна част от ежедневната работа на учителите и служителите в Средно училище „Епископ Константин Преславски“ - Бургас. Те са базирани на високо ниво на сътрудничество, взаимно уважение и зачитане на индивидуалните различия. Спазването му е необходимо условие за създаване на активна и сплотена училищна общност и за изграждане и утвърждаване на положителния образ на училището.

Основни норми и принципи на поведение, споделяни от училищната общност

- Всеки човек притежава уникална ценност, която следва да бъде уважавана и зачитана.
- Всеки има право на свобода на изразяване и убеждения, стига това да не нарушава същото право на другите.
- Всеки има право на личностно развитие и себerealизация, при условие че не нарушава правата на останалите.
- Всеки има право да защитава своите интереси, съгласно законовата уредба.

Нормативна основа

Етичният кодекс на Средно училище „Епископ Константин Преславски“ - Бургас е изготвен на основание чл. 175, ал. 1, 2 и 3 от Закона за предучилищното и училищното образование (ЗПУО) и се основава на: Закона за предучилищното и училищното образование; Кодекса на труда; Закона за закрила на детето; Закона за защита от дискриминация; Регламент (ЕС) 2016/679 (GDPR) и Закона за защита на личните данни; Наредбата за приобщаващото образование; Наредба № 15 от 22.7.2019 г. за статута и професионалното развитие на учителите, директорите и другите педагогически специалисти; Закона за защита на лицата, подаващи сигнали или публично оповестяващи информация за нарушения; Механизъм за противодействие на тормоза и насилието в институциите в системата на предучилищното и училищното образование; Европейска конвенция за правата на човека, както и Харта за правата на човека.

РАЗДЕЛ I ОСНОВНИ ПОЛОЖЕНИЯ

Чл. 1. Този кодекс установява общите етични принципи и стандарти на поведение в училищната общност на СУ „Епископ Константин Преславски” - Бургас и урежда етичните отношения между нейните членове.

Чл. 2. Кодексът се прилага спрямо директора и заместник-директорите, педагогическите специалисти, непедagogическия персонал, учениците, родителите и лицата, които полагат грижи за учениците, както и спрямо представителите на органите на училищната общност в рамките на участието им в училищния живот.

Чл. 3. Кодексът не създава самостоятелни дисциплинарни наказания, санкции за ученици, административни наказания или други форми на юридическа отговорност. Такива последици се реализират единствено от компетентния орган и по предвидения в закона ред.

Чл. 4. Основни принципи са законност, зачитане на човешкото достойнство, най-добрият интерес на детето, равнопоставеност, недопускане на дискриминация, уважение, добросъвестност, професионализъм, безпристрастност, отговорност, право на мнение, право на защита и защита на личния живот.

Чл. 5. Всеки член на училищната общност има право на уважително отношение и на свободно изразяване на мнение и убеждения при зачитане на правата, достойнството и безопасността на другите.

Чл. 6. Етичният кодекс е изготвен по достъпен за участниците в училищната общност начин и е публикуван на интернет страницата на училището.

РАЗДЕЛ II

ЦЕЛИ

Чл. 7. Етичният кодекс има за цел:

(1) Да представи основните ценности и принципи, които работещите в СУ „Епископ Константин Преславски” - Бургас трябва да знаят и спазват в своята практика.

(2) Да предотврати възникването на конфликти и да осигури позитивна атмосфера в училищната среда.

(3) Да насърчи изграждането и поддържането на отношения на добронамереност, уважение, доверие, сътрудничество, колегиалност и коректност между всички членове на училищната общност.

(4) Да се превърне в основа за изграждането на образователна среда, която не само подкрепя академичното развитие, но и насърчава етични и морални взаимоотношения между всички членове на училищната общност.

РАЗДЕЛ III

ПРОФЕСИОНАЛНИ ПРИНЦИПИ

Чл. 8. Специалистът, работещ с ученици, изпълнява своите функции, като се ръководи от следните основни ценности и принципи:

(1) Притежава и развива личностни, морални и социални качества, необходими за работа с ученици.

(2) Основава дейността си на своята професионална компетентност - познава и отговорно прилага своите знания и опит.

(3) Продължава да повишава квалификацията си в съответствие с чл. 219, ал. 1, т. 5 от ЗПУО и Наредба № 15 от 2019 г. за статута и професионалното развитие на учителите, директорите и другите педагогически специалисти.

(4) Работи независимо и добросъвестно, без успехът на дейността му да зависи от професионален компромис, и носи лична отговорност за действията си.

(5) Изпълнява работата си качествено и в срок, без да заблуждава учениците и техните семейства относно ефективността на своята дейност - честността е водещ принцип в отношенията му с тях.

(6) Проявява коректност и уважение в отношенията си с учениците и лоялност спрямо родителите им, без да пренебрегва отговорността си към обществото.

(7) Поддържа конфиденциалност по отношение на личните данни и информацията за учениците, в съответствие с Регламент (ЕС) 2016/679 и Закона за защита на личните данни.

(8) Целенасочено се стреми към изграждане, утвърждаване и повишаване на доверието и уважението към професията.

РАЗДЕЛ IV

МОРАЛНИ ОТГОВОРНОСТИ НА РАБОТЕЩИТЕ

В СУ „ЕПИСКОП КОНСТАНТИН ПРЕСЛАВСКИ“ - БУРГАС

(педагогически специалисти, непедагогически персонал и лица изпълняващи служебни задължения на територията на училището)

Чл. 9. Да се отнасят към всеки ученик с уважение и разбиране, като се стремят да изградят взаимоотношения, базирани на доверие и подкрепа.

Чл. 10. Да подкрепят развитието на учениците, като насърчават тяхната самостоятелност, креативност и критично мислене.

Чл. 11. Да бъдат ролеви модели за учениците, като демонстрират етични и морални стандарти в своето поведение.

Чл. 12. Да основават практиката си на съвременните знания за детското развитие и познаването на индивидуалните особености на всеки ученик.

Чл. 13. Да разбират и уважават уникалността на всеки ученик.

Чл. 14. Да се съобразяват със специфичната уязвимост на всяко дете.

Чл. 15. Да създават безопасна и здравословна среда, която стимулира социалното, емоционалното и физическото развитие на детето.

Чл. 16. Да подкрепят правото на детето на свободно изразяване на мнение по всички въпроси от негов интерес.

Чл. 17. Да съдействат за осигуряване на равни възможности за достъп до адекватни грижи и образование на учениците с увреждания.

Чл. 18. Да не участват в практики, които не зачитат достойнството на учника или са опасни и вредни за физическото и емоционално му здраве и развитие.

Чл. 19. Да не участват в практики, които дискриминират по някакъв начин учениците на основата на раса, етнически произход, религия, пол, националност, език, способности, както и на базата на статуса, поведението или убежденията на родителите, в съответствие със Закона за защита от дискриминация.

Чл. 20. При съмнение за малтретиране работещите с деца уведомяват незабавно и пряко дирекция „Социално подпомагане“ (отдел „Закрила на детето“), Държавната агенция за закрила на детето или органите на Министерството на вътрешните работи, по реда на чл. 7 от Закона за закрила на детето, и следят дали са предприети необходимите мерки. Вътрешното уведомяване на директора или на друг орган на училището не спира и не забавя уведомяването по изречение първо

Чл. 21. При наличие на подозрения за малтретиране на ученик, работещите в училище оказват пълно съдействие за предприемане на подходящи действия за закрила на детето.

Чл. 22. Учителите и служителите не позволяват и не участват в действия, които по някакъв начин могат да застрашат здравето, образованието, развитието или благополучието на учениците.

РАЗДЕЛ V

МОРАЛНИ ОТГОВОРНОСТИ КЪМ СЕМЕЙСТВОТО

Чл. 23. Първостепенна отговорност на учителите и служителите в СУ „Епископ Константин Преславски“ - Бургас е подпомагане на семейството при възпитанието на децата. Това се осъществява посредством:

- (1) зачитане достойнството на всяко семейство и неговата култура, обичаи, религиозни, език, религия и убеждения;
- (2) уважаване ценностите на семейството при отглеждане и възпитание на децата и правото му да взема решения за тях;
- (3) информиране на семейството за всички решения, отнасящи се до ученика и за начина, по който се работи с него.

Чл. 24. Учителите и служителите оказват професионална помощ и изразяват по подходящ начин препоръки и насоки, свързани с образованието, възпитанието и социалното развитие на ученика.

Чл. 25. Учителите и служителите не използват взаимоотношения със семейството за лично облагодетелстване.

Чл. 26. Разкриването на поверителна информация за детето се извършва само въз основа на приложимо правно основание по чл. 6 от Регламент (ЕС) 2016/679 - включително разрешение на родител или настойник, изпълнение на нормативно задължение или защита на жизненоважни интереси на детето - и в обема, необходим за постигане на съответната цел. Съгласието на родителя или настойника не е единственото основание за разкриване; то не е необходимо в

случаите на малтретиране, лоша грижа или риск от насилие, както и когато закон предвижда друго

Чл. 27. В случаите на конфликт между членовете на семейството се работи открито, споделят се наблюдения за детето с цел всички включени страни да вземат информирано решение, като служителят стриктно се въздържа от вземане на страна в конфликта. В случай че има издадено съдебно решение, служителят е длъжен да се съобрази с него.

РАЗДЕЛ VI

ЕТИЧНИ ВЗАИМООТНОШЕНИЯ МЕЖДУ КОЛЕГИ

Чл. 28. Изграждане и поддържане на отношения на уважение, доверие, сътрудничество и колегиалност.

Чл. 29. Обмяна на информация и ресурси, които имат отношение към благополучието и закрилата на правата на детето.

Чл. 30. Работа за утвърждаване на собствения си и на колегите авторитет, въздържайки се от действия, които биха уронили престижа на професията.

Чл. 31. При възникване на спорове между колеги, същите следва да се решават в рамките на добрия тон, като е недопустимо това да става в присъствието на външни лица.

Чл. 32. Когато противоречията между колеги не могат да бъдат разрешени от самите тях, те търсят съдействието на непосредствения ръководител.

РАЗДЕЛ VII

ЛИЧНО ПОВЕДЕНИЕ

Чл. 33. Поведение извън територията и работното време на училището се оценява по този кодекс само когато има пряка и обективно установима връзка със служебните или училищните отношения, безопасността и правата на децата, училищната среда или необходимото професионално доверие.

Чл. 34. Учителите и служителите поставят пред своя ръководител открито проблемите, с които се сблъскват в процеса на работата.

Чл. 35. Учителите и служителите не участват в корупционни прояви и в други неправомерни действия в училището.

Чл. 36. Учителите и служителите не допускат да бъдат поставени във финансова зависимост или в друга обвързаност от външни лица или организации, както и да искат и да приемат подаръци, услуги, пари, облаги или други ползи, които могат да повлияят на изпълнението на служебните им задължения, на техните решения или да нарушат професионалния им подход по определени въпроси.

Чл. 37. Учителите и служителите не могат да упражняват дейности, посочени в законодателството като несъвместими с техните задължения и отговорности, както и да получават доходи от такива дейности, проведени на работното им място.

Чл. 38. При установяване на действия на служител, несъвместими с настоящия кодекс, спрямо него се прилагат съответните мерки по реда на Кодекса на труда.

РАЗДЕЛ VIII

МОРАЛНИ ОТГОВОРНОСТИ КЪМ ОБЩЕСТВОТО

Чл. 39. Учителите и служителите съдействат за повишаване степента на разбиране на децата и техните нужди от обществото.

Чл. 40. Учителите и служителите се стремят да допринасят за развитието на гражданското общество, като насърчават учениците да бъдат активни и отговорни граждани.

РАЗДЕЛ IX

УЧЕНИЦИТЕ КАТО УЧАСТНИЦИ В УЧИЛИЩНАТА ОБЩНОСТ

Чл. 41. Всеки ученик има право на безопасна и спокойна учебна среда, която осигурява неговото физическо и психическо благополучие.

Чл. 42. Всеки ученик има право на уважително отношение от страна на учители, служители и съученици.

Чл. 43. Всеки ученик има право на свободно изразяване на мнение и участие в решения, които го засягат, при спазване на етичните и морални норми на училището.

Чл. 44. Всеки ученик има право на защита от всякакви форми на дискриминация, насилие или тормоз.

Чл. 45. Всеки ученик има право на достъп до качествено образование, съобразено с неговите индивидуални нужди и способности.

Чл. 46. Всеки ученик трябва да се отнася с уважение към учители, служители и съученици, като избягва действия, които могат да причинят физическа или психическа вреда.

Чл. 47. В интернет и социалните мрежи учениците не извършват кибертормоз, не отправят заплахи и не разпространяват без правно основание лични данни, изображения или записи, когато с това нарушават права, безопасност или достойнство.

Чл. 48. Училището реагира на онлайн поведение, когато има достатъчна връзка с училищната среда, безопасността или правата на участник в училищната общност. При необходимост се прилагат специалните процедури за подкрепа, противодействие на тормоза и насилието или санкции по ЗПУО. Самият кодекс не е основание за санкция.

Чл. 49. Употребата на обидни, унижителни или дискриминиращи изрази, жестове или поведение към ученици, учители, служители или родители е строго забранена.

Чл. 50. За нарушение на правата им, спрямо нормите записани в настоящия етичен кодекс, ученици, учители или служители подават устни сигнали до класния ръководител, педагогическия съветник или училищния психолог, когато тези нарушения са извършени от ученици. Уведомените лица проучват случая и при установяване на действително нарушение, провеждат разговори със страните, като предлагат мерки за отстраняване на нарушението.

Чл. 51. Налагането на санкции по отношение на ученици се извършва единствено по реда на чл. 199 - 207 от Закона за предучилищното и училищното образование и Наредбата за приобщаващото образование. Настоящият кодекс не създава самостоятелно основание за налагане на санкции на ученици извън посочените в ЗПУО.

РАЗДЕЛ X

РОДИТЕЛИТЕ КАТО УЧАСТНИЦИ В УЧИЛИЩНАТА ОБЩНОСТ

Чл. 52. Родителите осигуряват домашна среда, подкрепяща развитието и образованието на децата си.

Чл. 53. Родителите сътрудничат с училището и подкрепят усилията на учителите за обучението и възпитанието на децата им.

Чл. 54. Родителите осигуряват редовното присъствие на децата си в училище и подкрепят учебния им напредък.

Чл. 55. Всички ученици са равни. Фаворизирането на собственото дете за сметка на останалите е недопустимо.

Чл. 56. Родителите не решават сами проблеми с чуждо дете в отсъствие на неговия родител/настойник. Саморазправата е недопустима и подлежи на санкция по закона.

Чл. 57. Родителите информират учителите за обстоятелства, които могат да повлияят на образованието и благополучието на децата им.

Чл. 58. Родителите зачитат професионалната компетентност, правата и достойнството на учителите.

Чл. 59. Родителят има право да изразява мнение, критика, възражение, предложение или жалба. Това право се упражнява по уважителен начин и по установения ред, без обиди, заплахи, тормоз или посегателство върху правата на други деца.

Чл. 60. Родителите полагат грижа, осигуряват подходящ надзор и подкрепа за поведението на децата си в интернет, съобразени с възрастта и зрелостта им, и определят правилата за неговото използване.

РАЗДЕЛ XI

ВЗАИМООТНОШЕНИЯ С ОРГАНИЗАЦИОННИТЕ СТРУКТУРИ НА ОБЩИНА БУРГАС, РУО - БУРГАС, МОН

Чл. 61. Служителите предоставят исканата информация от органите на държавна и местна власт бързо, точно и коректно, освен ако изрично не е посочено друго в нормативен акт, засягащо поверителна информация. В тези случаи се иска разрешение от директора на училището.

РАЗДЕЛ XII

ЕТИЧНО ПОВЕДЕНИЕ НА РАБОТНОТО МЯСТО

Чл. 62. (1) Служителят е длъжен да спазва трудовата дисциплина, установената йерархия и да изпълнява законосъобразните нареждания на директора и преките си ръководители, свързани с изпълнението на трудовите му задължения.

(2) Служителят има право да откаже изпълнението на нареждане, когато то съдържа явно незаконосъобразно разпореждане или създава сериозна и непосредствена опасност за живота или здравето му. В тези случаи служителят незабавно уведомява писмено директора (или съответния ръководител), като посочва мотивите за отказа си.

Чл. 63. При публични изяви, в медии или в социалните мрежи, служителят няма право да изразява лично мнение от името на СУ „Епископ Константин Преславски” - Бургас или по начин, който може да бъде тълкуван като официална позиция на учебното заведение, освен ако не е изрично упълномощен за това от директора.

Чл. 64. Служителят опазва повереното му имущество и не допуска използването му за лични цели.

Чл. 65. В изпълнение на заеманата длъжност служителят трябва да осигури ефективно, използване на собствеността, средствата, услугите и финансовите източници, които са му поверени. Те не трябва да бъдат използвани за лични цели или да бъдат предоставяни на трети лица, освен ако изрично е предвидено.

Чл. 66. Служителят трябва да извършва необходимите действия за защита на сигурността и поверителността на информацията, за която е отговорен или му е известна, в съответствие с Регламент (ЕС) 2016/679 и Закона за защита на личните данни. Използва данните и документите в училището единствено по повод изпълнение на служебните си задължения при спазване правилата за защита на информацията.

РАЗДЕЛ XIII **КОНФЛИКТ НА ИНТЕРЕСИ**

Чл. 67. Конфликт на интереси възниква, когато служителят има личен интерес, който му влияе дотолкова, че пречи на безпристрастното и обективно вземане на решения или изпълнение на служебни задължения.

(1) Когато на учителя, служителя или работника е възложена задача, чието изпълнение може да доведе до конфликт на интереси, той е задължен своевременно да информира ръководителя си.

(2) Служителят не може да използва служебното си положение за лично и на семейството си облагодетелстване.

(3) Служителят не трябва да допуска възможност друг служител да го постави в реален или предполагаем конфликт на интереси.

(4) В случай на вече възникнал конфликт на интереси и само съобразно с нарежданията на своя пряк ръководител, служителят може да се оттегли от служебни задължения, които са причина за възникването на конфликта.

ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 1 Този кодекс влиза в сила от датата на приемането му по реда на чл. 175, ал. 1 от Закона за предучилищното и училищното образование - от представители на педагогическия съвет, обществения съвет, настоятелството и ученическото самоуправление.

§ 2 Изменения и допълнения в Етичния кодекс се извършват по реда на приемането му.

§ 3 Проектът за Етичен кодекс на училищната общност е одобрен от Педагогическия съвет на заседанието му от 9.9.2026 г. (Протокол № 11). До окончателното му приемане по реда на чл. 175, ал. 1 се удължава действието на Етичния кодекс на училищната общност през учебната 2025/2026 година, без частта му, касаеща закритата с промяната в Правилника за дейността на училището Комисия по етика.

§ 4 След определяне от съответните органи на представителите на педагогическия съвет, обществения съвет, настоятелството и ученическото самоуправление, директорът на училището определя със заповед ден, час и място, в които същите заседават. След приемането на Етичния кодекс от представителите на педагогическия съвет, обществения съвет, настоятелството и ученическото самоуправление, същият се регистрира с протокол, удостоверяващ приемането му в дневника за входяща кореспонденция на училището и със заповед се утвърждава от директора.